

KALKINMA KURULU

SOSYAL KOMİSYONU RAPORU

(MALATYA - 09.12.2010)

MODERATÖR	Ö.Faruk Aladağ
RAPORTÖR	Nihan Atay

KATILIMCILAR

1	Bekir BÜRKÜK	Bingöl -Altın Işık Eğitim Kültür Kalkınma ve Dayanışma Deneği Yönetim Kurulu Başkanı
2	Mehmet Fesih GÜLER	Bingöl İŞKUR Müdürü
3	Niyazi ÇAVUŞOĞLU	Solhan Belediye Başkanı
4	Yunus Emre KIRAR	Bingöl İl Planlama ve Koordinasyon Müdürü
5	A.Cemil GÜLCÜ	Elazığ İl Planlama ve Koordinasyon Müdürü
6	Bekir YANILMAZ	Kovancılar Belediye Başkanı
7	Mustafa IRMAK	Baskil Kaymakamı
8	Murat KONAN	Malatya Sosyal Hizmetler İl Müdürü
9	Nursel GÖKÇE	Malatya Girişimci İş Kadınları Deneği Başkanı
10	Prof. Dr. İbrahim GEZER	Malatya- Bilgi Yolu Eğitim Kültür ve Sosyal Araştırmalar Merkezi (BİLSAM) Yönetim Kurulu Başkanı
11	Fidan AYDIN	Tunceli- Girişimci İş Kadınları Derneği Başkanı
12	Mümtaz Sinan GÜVEN	Tunceli İl Planlama ve Koordinasyon Müdür V.

AKIŞ

Komisyonun misyonu ve komisyonun çalışma alanıyla ilgili Bölge Planında yer alan kısımlar hakkında bilgi verildi. Bölge planının ilgili stratejilerinin uygulanmasına yönelik faaliyetlere ilişkin öneriler alındı. Komisyonun bundan sonraki çalışmalarını hangi usul ve esaslarla yürüteceğine dair görüş ve öneriler alındı. Katılımcılara teşekkür edilerek toplantı kapatıldı.

STRATEJİLERİN UYGULANMASINA YÖNELİK ÖNERİLER

“İstihdamın Artırılması” hedefine yönelik olarak

Niyazi ÇAVUŞOĞLU (Bingöl Solhan Belediye Başkanı): Bingöl’de nitelikli eleman bulunmaması çok büyük sorun. Eğitim programları düzenleniyor ancak insanlar bu programlara meslek edinmek için değil sadece doğrudan parasal imkanlar düşünerek katılıyor. Eğitim programlarının istihdam

sonucunu doğurması için öncelikle eğitime katılan kişilerin o mesleği öğrenmeyi istemesi gerekmektedir. Bir diğer önemli nokta verilen eğitimin niteliği o yerin özelliklerine uygun olmalıdır.

Yunus Emre KIRAR (Bingöl İl Planlama ve Koordinasyon Müdürü): İstihdam yerel sanatlar geliştirilerek de sağlanabilir. Bingöl'deki bu potansiyeli geliştirmek için bazı çalışmalar yapıyoruz ancak tepkiyle karşılaşyoruz. Bu konuda bir direnç var ve bunun kırılması gerekiyor. “İşgücünün niteliğini geliştirmeye yönelik eğitim programlarının artırılması” ve “Yeni istihdam alanları oluşturacak yatırımların artırılması” stratejileri ancak birlikte yürütülürse etkinlik sağlanabilir.

Prof Dr. İbrahim Gezer (Bilgi Yolu Eğitim Kültür ve Sosyal Araştırmalar Merkezi-BİLSAM Başkanı): Türkiye’de mesleki eğitim arz eksenli, halbuki bu gelişmiş ülkelerde talep eksenlidir. Dünyanın her yerinde işadamları fabrika açar, çalışacakları eğitir ve işe alır. Bu düzen istihdamın artırılmasında etkili bir yöntemdir. Girişimcilik kültürü zamanla gelişebilir, bu kültür yerleşmeden özelleştirme etkinlik sağlayamayacaktır.

Mehmet Fesih GÜLER (Bingöl İŞKUR Müdürü): İşsizlere yönelik olarak meslek edindirme kursları düzenlenirken, işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu alanlarda istihdama doğrudan katkı sağlayacak mesleklerde kurs açılacak şekilde planlama yapılması, istihdam garantili kurslara önem verilmesi gerekmektedir.

Nursel GÖKÇE (Malatyalı Girişimci İş Kadınları Derneği Başkanı): Az gelişmiş yörelerde girişimciliğin artırılması amacıyla SGK primlerinin Devlet tarafından sübvansede edilmesi gerekir.

Tavsiye Kararı: İstihdamın Artırılması hedefiyle “İş gücünün niteliğini geliştirmeye yönelik eğitim programları artırılacaktır.”

Faaliyet 1. Mesleki eğitim verileceği yörenin şartlarına uygun olmalı.

Faaliyet 2. Mesleki eğitimlerin sonuç getirebilmesi için mutlaka istihdam garantili olması gerekmektedir.

“Dezavantajlı grupların yaşam kalitesinin artırılması” hedefine yönelik olarak

Nursel GÖKÇE (Malatyalı Girişimci İş Kadınları Derneği Başkanı): Kadınlara istihdamda minimum kota konulmalı.

Fidan AYDIN (Girişimci İş Kadınları Derneği Başkanı): Tunceli’de kadınlar iş kurmak istiyor ancak yeterli sermayeleri bulunmamakta. Destek alan kadınlara yönelik projeler amacına hizmet edip kadınlara istihdam sağlamıyor.

Prof Dr. İbrahim Gezer (BİLSAM Başkanı): Kadın konusuna sadece istihdam açısından bakmamak gerekir. Kadınların erkeklerden üstün olduğu noktaları öne çıkaracak programlar geliştirilmeli, pozitif ayrımcılık bu açıdan önemlidir.

Tavsiye Kararı: “Dezavantajlı gruplara yönelik özel eğitim programları geliştirilecektir.”

Faaliyet 1. Zihinsel engelliler için okul ihtiyacı göz önüne alınıp buna yönelik projeler desteklenebilir.

Faaliyet 2. Yaşlılar için özel hizmet veren birimler bulunmalı buna yönelik projeler desteklenmelidir.

“Toplumsal dayanışmanın ve işbirliği kültürünün geliştirilmesi” hedefine yönelik olarak

Nursel GÖKÇE (Malatyalı Girişimci İş Kadınları Derneği Başkanı): “Sivil toplum kuruluşlarının kurumsal kapasitesi güçlendirilecektir” stratejisi çok gerekli olduğu ancak bu konuda adım atılmıyor. AB, STK’ların ekonomik yapısını düşünüyor, Türkiye’de ise STK’lar ekonomik olarak çok zayıf. Devletin bu STK’lara hiçbir desteği yok. Devlet, dernek iletişim bürosuna destek verebilir. Örneğin aktif çalışan STK’lara iletişim bürosu ve sekreter Devlet tarafından tahsis edilebilir.

Prof Dr. İbrahim Gezer (BİLSAM Başkanı): Devletin parasal yardım yapması STK’nın yapısıyla çelişir. Fırat Kalkınma Ajansı bu konuda STK’lara yönelik teklif çağrısı sayısını artırabilir ve başvuruların kolaylaştırılmasını sağlayabilir. Bölge illerinin koordinasyonunu sağlayabilmek için ortak çalışmaları teşvik etmek gerekmektedir. Örneğin Malatya’dan bir STK Bingöl ve Tunceli’deki bir STK ile ortak olursa proje değerlendirilirken buna ekstra puan verilebilir.

Yunus Emre KIRAR (Bingöl İl Planlama ve Koordinasyon Müdürü): Dernekler aidat miktarlarını düşürerek üye sayısını artırabilir ve daha aktif olabilirler.

Fidan AYDIN (Girişimci İş Kadınları Derneği Başkanı): Kadınlara yönelik dernekler ciddi parasal sıkıntılar yaşıyor ve bu durum desteklerden faydalanmayı da engelliyor. Ajans, STK’ların kamu ve özel sektörle birlikte proje hazırlaması yönünde çalışmalar yapabilir.

Tavsiye Kararı: “Sivil toplum kuruluşlarının kurumsal kapasitesi güçlendirilecektir.”

Faaliyet 1. STK’ların güçlenmesi çok önemli, Buna yönelik olarak Ajans, Destek Programlarını STK-Kamu-Özel sektör işbirliğinde ve başvuru koşul ve formatının daha basitleştirilerek oluşturmalıdır.

“Eğitim düzeyinin yükseltilmesi” hedefine yönelik olarak

Niyazi ÇAVUŞOĞLU (Bingöl Solhan Belediye Başkanı): Okulöncesi eğitim çok önemli artık hemen hemen her okulda yaygınlaştı ve bunun önemli olduğuna dair ilçelerde de bir bilinç oluştu ancak köylerde bununla ilgili sıkıntılar mevcut. Okuma yazma oranlarının artırılması gerçekten çok önemli. Köylerde 6. Sınıftan itibaren ilçelerde eğitimin devam ettirilmesi gerekiyor, bu durum da barınma sıkıntısını doğuruyor.

Yunus Emre KIRAR (Bingöl İl Planlama ve Koordinasyon Müdürü): Eğitim düzeyinin yükseltilmesi noktasında öğretmen ve okul sayısından çok öğretmen kalitesinin artırılması çok önemlidir.

Tavsiye Kararı:

Ulusal politikalarla alakalı olan bu durumla ilgili en azından daha sağlıklı görüşler sunabilmek amacıyla sadece eğitimle ilgili olarak toplanıp kararlar alınmalıdır.

KOMİSYONUN ÇALIŞMA OSUL VE ESASLARINA YÖNELİK ÖNERİLER

Prof Dr. İbrahim GEZER (BİLSAM Başkanı): Her ilden bir temsilci o ilden sorumlu Kalkınma Kurulu Başkan Yardımcısı olmalı. İller kendi içinde koordine olmadan bir sinerji sağlanamaz. Kalkınma Kurulu üyeleri kendi aralarında tanışıp kaynaşmalı.

Yunus Emre KIRAR (Bingöl İl Planlama ve Koordinasyon Müdürü): Yılda 4 defa komisyonlar toplanabilir.

Tavsiye Kararı: Alt komisyonların kurulması konusunda 1 yıl beklenmesi ve ardından Kalkınma Kurulu üyesi olmasa da konuyla ilgili bulunması gereken kişi ve uzmanlar komisyona davet edilmelidir. İllerin kendi aralarında ve ardından diğer il temsilcileriyle tanışması sağlanmalıdır. Sağlık, Eğitim, Engellilere yönelik konularda mutlaka bulunması gereken kamu temsilcileri ve diğer ilgililerin komisyon çalışmasına katılımı sağlanmalıdır.